

Kaderbrief 2022

De ondersteuning van

het Werkplein had ik nodig

om weer aan het werk te kunnen.

Werkplein

Hart van West-Brabant

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Financiële uitgangspunten begroting	5
3.	Beleidsmatige en specifieke uitgangspunten begroting	8

Inleiding

Het Werkplein dient voor 15 april jl. conform de regels de begroting voor het komende jaar in. Bij de begrotingsbehandeling hebben de gemeenteraden de mogelijkheid een zienswijze in te dienen. Het Werkplein stelt voor 1 februari a.s. de algemene financiële en beleidsmatige kaders op in deze kaderbrief als voorbereiding op de begroting voor het jaar 2022. De zienswijzen van het voorgaande jaar zijn hierin verwerkt. In het kader van de regionale nota verbonden partijen wordt vooruitlopend op de begroting de kaderbrief voor 1 februari aan de deelnemende gemeenten toegezonden.

In deze kaderbrief geven wij de koers aan naar een mensgerichte organisatie die wij met ingang van 2021 samen met onze partners in het sociaal domein willen zijn. Daarnaast geven wij de algemene begrotingsuitgangspunten en kaders aan die in de begroting voor 2022 verwerkt worden.

Na de uitbraak van de wereldwijde coronapandemie zien de economische perspectieven er anno 2021 en verder heel anders uit. Als gevolg van de invoering van de Participatiewet is de doelgroep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt de afgelopen jaren al behoorlijk gegroeid. Maar door de huidige coronacrisis voorzien wij de komende jaren óók een stijging van de andere doelgroepen in ons uitkeringenbestand.

We gaan er vanuit dat de 1,5 meter samenleving in 2022 weer op z'n retour zal zijn en onze dienstverlening weer dichtbij onze inwoners staat. We werken vanuit de visie dat de inwoner centraal staat. We zijn als Werkplein keihard aan het werk om deze vertaling in de praktijk te laten slagen. In alle facetten van het Werkplein zijn we bezig met de organisatieontwikkeling zodat we onze inwoners een nog betere dienstverlening kunnen bieden. Dit doen we samen met onze partners in het sociaal domein.

Om hier een concrete slag in te maken richting 2022 zijn we in 2021 intensief aan het werk in proeftuinen en pilots. Hierdoor leren we wat nodig is om onze inwoners centraal te stellen en hen te laten groeien én hoe we de samenwerking met onze partners verder door kunnen ontwikkelen. De achterliggende zorgvraag en meedoen in de samenleving spelen hier een belangrijke rol in. Een deel van deze pilots (proeftuinen) pakken we samen met WVS en ISD Brabantse Wal op in de ketensamenwerking. Hierin werken we als één organisatie samen.

In 2021 gaan we, ter voorbereiding op de nieuwe Wet Inburgering (beoogde invoeringsdatum 1 januari 2022), aan de slag met een integrale aanpak rondom nieuwkomers.

In overeenstemming met de zienswijze van de gemeenten op de begroting 2021 zal in het voorjaar 2021 een begrotingswijziging aan de gemeenteraden worden voorgelegd. Hierbij zijn de financiële gevolgen van de coronacrisis doorvertaald in een gewijzigde begroting 2021.

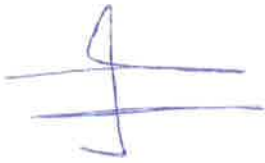
Door de deelnemende gemeenteraden zijn zowel financiële als algemene richtlijnen verstrekt voor de begroting 2022. Deze richtlijnen worden in principe opgenomen in de begroting voor 2022. In bijlage 1 en 2 kunt u per begrotingsuitgangspunt zien of dit het geval is. Mocht het begrotingsuitgangspunt niet één op één worden overgenomen dan wordt dat in hoofdstuk 3 en 4 nader toegelicht.

Voorstel:

1. De kaderbrief 2022 vaststellen.
2. De in de kaderbrief 2022 opgenomen uitgangspunten in de conceptbegroting voor 2022 te verwerken.
3. De kaderbrief 2022 aan de gemeenteraden aanbieden.

Aldus vastgesteld door het algemeen bestuur van het Werkplein Hart van West-Brabant d.d. 25-01-2021.

M. Does

A handwritten signature in blue ink, consisting of a vertical line with a loop at the top and two horizontal strokes crossing it.

Secretaris

R. van Ginderen

A handwritten signature in blue ink, featuring a large, stylized 'V' shape followed by a long, sweeping horizontal line.

Voorzitter

Financiële uitgangspunten begroting

Bij het opstellen van de begroting 2022 en het meerjarenperspectief worden de begrotingsuitgangspunten gehanteerd die de gemeenten conform de nota verbonden partijen aan ons hebben aangeboden. In bijlage 1 en 2 kunt u zien welke van de financiële en beleidsmatige begrotingsuitgangspunten één op één worden overgenomen en welke onder voorbehoud of niet. In paragraaf 3 en 4 wordt toegelicht indien een financieel of beleidsmatig begrotingsuitgangspunt niet één op één wordt overgenomen. Tevens worden sommige uitgangspunten al concreter ingevuld.

Financieel begrotingsuitgangspunt 4-Gelijkblijvende gemeentelijke bijdrage

In de begrotingsrichtlijnen geven gemeenten aan dat de begroting 2022 dient te worden opgesteld op basis van een gelijkblijvende gemeentelijke bijdrage ten opzichte van het begrotingsjaar 2021. Als dit leidt tot beleidsmatige keuzes dienen deze aangegeven te worden in de kaders voor de begroting 2022.

Voor de programma's Inkomen en Inkomensondersteuning is dit uitgangspunt niet uitvoerbaar. De Participatiewet is op het gebied van het bieden van een vangnet (bijstandsverstrekking) en inkomensondersteuning (bijzondere bijstand) een opneemregeling. Dat wil zeggen dat een aanvraag om bijstand of bijzondere bijstand niet geweigerd kan worden om bijvoorbeeld budgettaire redenen. Hier staan inkomsten vanuit het Rijk tegenover (Buig-budget). Voor het programma Werk en Participatie wordt de Rijksbijdrage gevolgd (Participatiebudget). Voor de bedrijfsvoeringskosten gaan we in samenhang met het participatiebudget de mogelijkheden bekijken om de kosten van inhuur te beperken door dit om te zetten in reguliere formatie. Daarentegen wordt er voor 2021 en 2022 rekening gehouden met een behoorlijke stijging van het bestand. Dit betekent dat meer inzet van personeel nodig is om de inwoner adequaat te kunnen bedienen. Hier kunnen keuzes in gemaakt worden, hetgeen kan betekenen dat aan iedere inwoner in ons bestand of aan specifieke doelgroepen minder aandacht zal worden besteed. In de begroting voor 2022 zullen wij hier nader op ingaan.

Financieel begrotingsuitgangspunt 9-Meerjarige prognose bijstandontvangers

Na een sterke daling van de werkloosheid in de afgelopen jaren loopt de werkloosheid vanwege de coronacrisis flink op. Het werkloosheidspercentage stijgt naar verwachting naar 6% tot 10%, bij een 2e golf scenario, in 2021. Het blijft helaas onzeker hoe de werkloosheid zich echt gaat ontwikkelen. Op basis van deze gegevens hebben wij een prognose gegeven voor de ontwikkeling van ons bestand. De verwachting is uitgesproken dat het bestand in 2020 met 7,5% en in 2021 en 2022 met 10% zal toenemen. Op dit moment is in ieder geval duidelijk dat de stijging in 2020 minder hoog uitvalt. Op basis van de huidige inzichten zal het naar verwachting rond de 4,5% uitkomen. Individueel kan dit per gemeente verschillen.

Het CPB heeft op 26 november een bijgestelde raming gegeven. De boodschap is iets somberder dan die in september omdat er sprake is van een gedeeltelijke lockdown als gevolg van de 2e coronagolf. De werkloosheid loopt op tot 6,1% (basisraming) of 7,4% (scenario met grote contactbeperkingen in 2021). Ook voor het aantal mensen in de bijstand geeft het CPB een indicatie. In onderstaande tabel zijn de diverse prognoses aangegeven.

Vergelijking Prognose Werkplein-CPB	2020	2021	2022	2023	2024	2025
MEV september cumulatief	4,2%	11,1%				
MLT september cumulatief	3,9%	9,1%	15,6%	13,0%	11,7%	9,1%
CPB actualisatie november cumulatief	1,3%	9,1%	15,6%	11,7%	9,1%	7,8%
Prognose Werkplein cumulatief	7,5%	17,5%	27,5%	32,5%	35,0%	37,5%
Prognose Werkplein bijgesteld cumulatief	4,5%	12,5%	18,5%	15,5%	13,5%	13,0%

MEV: Macro Economische Verkenningen van het Centraal Planbureau

MLT: Middellange termijnverkenning van het Centraal Planbureau

Op basis van deze gegevens hebben we voorlopig de prognose voor 2021 en verdere jaren aangepast. Nu is de verwachting dat het bestand in 2021 met 8% zal toenemen en in 2022 met 6%. Dit uiteraard met de onzekerheden die er momenteel zijn.

Mocht het CPB in de periode tot half maart nog met bijgestelde verwachtingen komen voor de periode 2021 en 2022 dan zullen we onze prognose bijstellen en als zodanig verwerken in de begroting voor 2021 en 2022.

Formatie afhankelijk van het bestand (rekenregel)

De formatie van het Werkplein is voor een groot gedeelte afhankelijk van het aantal klanten dat zich bij ons meldt en aan wie uiteindelijk inkomen verstrekt moet gaan worden. Omdat het bestand uitkeringsgerechtigden in 2015 fors hoger was dan ten tijde van de besluitvorming over het Werkplein was er sprake van fors meer werk, met name op het gebied van inkomensverstrekking en inkomensondersteuning (bijzondere bijstand/minimabeleid). Om dit inzichtelijk te maken is er een rekenregel vastgesteld waarmee bij toe- of afname van het klantenbestand kan worden bepaald hoeveel formatie er meer of minder nodig is (ten opzichte van het ijkmoment oktober 2015). Tevens is bepaald dat de formatie alleen mee beweegt met de aan het onderdeel inkomen gerelateerde werklust. Dit omdat bij deze taak er geen keuze bestaat om de taak meer of minder intensief uit te voeren. Voor 2022 wordt verwacht dat er circa 4.342 bijstandsgerechtigden zijn (stand per peildatum 1-1-2021). Dit resulteert in 8,8 tijdelijke benodigde formatie. Meerjarig ziet de rekenregel er als volgt uit:

Rekenregel	aantal uitkering dossiers begin vh jaar	mutatie uitkerings dossiers t.o.v. 2015 rekenregel	mutatie formatie	Benodigd budget
Stand per:				
Mutatie voor 2021:	4.020	268	4,00	€ 348.820
Mutatie voor 2022:	4.342	590	8,80	€ 767.404
Mutatie voor 2023:	4.602	850	12,69	€ 1.106.457
Mutatie voor 2024:	4.464	712	10,63	€ 926.759
Mutatie voor 2025:	4.375	623	9,29	€ 810.554

Meerjarig wordt de rekenregel in de begroting voor 2022 verwerkt.

Formatieonderzoek

Momenteel loopt er een formatieonderzoek waarvan de uitkomsten halverwege 2021 bekend zullen zijn. De formatie zal dan worden bepaald op een meer mensgerichte wijze van werken. Dat noemen wij een groenere koers van het Werkplein waarbij we ook meer de verbinding met het sociaal domein en daarvoor werkende partners willen leggen. Wat dit betekent voor de huidige formatie is nu nog niet in te schatten. Ook hierbij geldt dat een toename van het bestand voor meer werk zal zorgen. Vooralsnog hanteren we de huidige rekenregel om dit meerjarig inzichtelijk te maken.

Loonontwikkeling

De loonkosten zijn gebaseerd op de laatst afgesloten gemeentelijke cao die loopt tot 1-1-2021. De ramingen voor 2021 en verdere jaren zullen wij aanpassen op basis van werkelijk toe te kennen periodieken en indien bekend meerjarige werkgeverslasten. De meerjarige loonkostenontwikkeling baseren we op de in de

septembercirculaire 2020 gemiddelde loonvoetontwikkeling sector overheid. Voor 2022 bedraagt deze 1,5%, voor 2023, 2024 en 2025 respectievelijk 1,9%, 1,9% en 2,2%. Vanwege het voorkomen van een begrotingswijziging voor het achteraf verwerken van de gevolgen van de cao heeft het bestuur de lijn vastgesteld om de loonontwikkeling uit het gemeentefonds te hanteren.

Prijsindexcijfer

Prijsindexcijfer	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prijsontwikkeling bbp september 2019	1,4%	1,7%	1,7%	1,8%	1,8%	
Prijsontwikkeling bbp september 2020		1,5%	1,4%	1,2%	1,3%	1,4%

Tabel 4.2.2 prijsindexen CPB MEV en CEP

De prijsontwikkeling voor 2022 is ten opzichte van de meerjarenbegroting van vorig jaar gedaald van 1,7% naar 1,4%.

Verdeelsleutel

De organisatie- en uitvoeringskosten worden door de deelnemende gemeenten gedragen op basis van een reeds overeengekomen verdeelsleutel, gewogen gemiddelde van aandeel van bijstandsklanten in totale klantenbestand van de zes gemeenten (85%) en aandeel inwoners (15%). De verdeelsleutel op basis van het aantal inwoners en klanten per 1-1-2021 wordt voor de begroting van 2022 gehanteerd.

Beleidsmatige en specifieke uitgangspunten begroting

Naast de algemene financiële begrotingsuitgangspunten zijn er ook zaken die specifieke aandacht behoeven of waarvan de uitwerking pas later in het jaar zal plaatsvinden. Van een aantal beleidsmatige uitgangspunten geven wij in deze kaderbrief aan hoe wij daar mee willen omgaan, de anderen zullen in de begroting voor 2022 worden verwerkt (zie bijlage 2).

Beleidsmatig begrotingsuitgangspunt 2-Concrete ambities begroting

Gemeenten hebben aangegeven een begroting op hoofdlijnen te willen zodat op basis van de actualiteit in 2021 de ambities voor 2022 middels het Werkprogramma 2022 binnen de gestelde kaders kunnen worden bijgesteld. De actualisatie van de opdracht van de gemeenten aan het Werkplein is daarvoor de kapstok. De gevolgen van corona voor de bestandsontwikkeling en bedrijfsvoering bij het Werkplein kunnen, indien nodig, in een begrotingswijziging aan gemeenten worden voorgelegd.

Beleidsmatig begrotingsuitgangspunt 3-Ambities m.b.t. klantbenadering

Het is een gezamenlijke ambitie van gemeenten en Werkplein om ambities op te nemen waarin de integrale en daarmee bredere klantbenadering tot uitdrukking komt. Dit is ook terug te lezen in het werkprogramma 2021 en de geactualiseerde opdracht aan het Werkplein (zie bijlage 3). De invulling zal in de komende jaren door leren en ontdekken in nieuwe werkwijzen samen met gemeenten verder worden ontwikkeld.

Beleidsmatig begrotingsuitgangspunt 6-Maatregelen ter bestrijding van de financiële gevolgen van Corona

Het Werkplein kijkt voortdurend naar de maatregelen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van al onze inwoners. In deze tijd heeft het Werkplein specifieke aandacht voor de inzet van activiteiten en maatregelen die de financiële gevolgen door Corona zoveel mogelijk beperken.

4.1 Inkomen

De productkosten bestaan uit de middelen die aan PW, IOAW, IOAZ, BBZ (via gebundelde uitkering Participatiewet) en Bijzondere bijstand/minimabeleid (gemeentelijk budget) worden besteed.

Kosten van bijstand

In de begroting voor 2022 wordt uitgegaan van de werkelijke uitgaven over 2020, gecorrigeerd met de verwachtingen qua ontwikkeling van het bestand in 2021 en 2022. Tevens wordt inzicht geboden in de verwachte ontwikkeling van de structurele loonkostensubsidies. Er wordt rekening gehouden met de stijging van het minimumloon.

Inkomensondersteuning

Voor de kosten van bijzondere bijstand/minimabeleid zullen wij de ramingen voor 2022 baseren op de werkelijke uitgaven 2020 gecorrigeerd met de verwachtingen van het gestegen gebruik naar aanleiding van de inzet op het tegengaan van non-gebruik van de regelingen en het vormgeven van een regelingencheck in de toegang.

4.2 Werk en Participatie

Voor het klassiek re-integratiebudget hebben gemeenten tot op heden 80% beschikbaar gesteld. De basis blijft de rijksvergoeding voor 2019 ad € 3.850.248 waarvan 80% voor Werkplein beschikbaar is (€ 3.080.199). Deze middelen maken inmiddels onderdeel uit van de algemene uitkering. Vanaf 2022 worden deze gecorrigeerd met het prijsindexcijfer. Voor nieuw Wajong en Nieuw begeleiding hebben gemeenten 100% beschikbaar gesteld (€ 2.332.421).

Gemeente	2021		2022		2023		2024		2025	
	Re-integratie	Nieuw begeleiding en Wajong	Re-integratie	Nieuw begeleiding en Wajong	Re-integratie	Nieuw begeleiding en Wajong	Re-integratie	Nieuw begeleiding en Wajong	Re-integratie	Nieuw begeleiding en Wajong
Etten-Leur	487.362	321.853	494.185	351.969	500.115	382.051	506.617	410.030	513.709	442.146
Halderberge	309.654	263.828	313.989	288.956	317.757	314.065	321.888	337.372	326.394	364.213
Moerdijk	209.259	269.537	212.189	293.230	214.735	316.864	217.526	339.007	220.572	364.120
Roosendaal	1.799.350	872.924	1.824.541	957.657	1.846.435	1.042.354	1.870.439	1.120.813	1.896.625	1.211.479
Rucphen	225.650	297.425	228.809	327.106	231.555	356.791	234.565	384.207	237.849	416.046
Zundert	48.924	103.816	49.609	113.503	50.204	123.179	50.857	132.181	51.569	142.509
Totaal	3.080.199	2.129.383	3.123.322	2.332.421	3.160.802	2.535.303	3.201.892	2.723.610	3.246.719	2.940.512

Gegevens uit septembercircularie 2020

4.3 Doorontwikkeling Werkplein

De doelgroep van het Werkplein groeit. Er is een toename van nieuwe doelgroepen door de invoering van de Participatiewet. Ook zijn er meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt die te maken hebben met brede problematiek. Het ontwikkelen van deze groep inwoners vraagt om een andere, bredere kijk op dienstverlening. We maken de stap van een op regels en wetten gerichte 'blauwe' organisatie naar een 'groene' organisatie die de mens centraal stelt. De komende jaren wordt de Werkplein organisatie zo vorm gegeven dat onze inwoners ook daadwerkelijk centraal staan en die dienstverlening krijgen die nodig is.

4.4 Ketensamenwerking

Het jaar 2021 staat in het teken van het verder intensiveren van de ketensamenwerking tussen het Werkplein, ISD Brabantse Wal en WVS. Als het ware we één bedrijf zijn die gezamenlijk inzetten om meer mensen te activeren en te laten participeren. Er worden 3 proeftuinen gestart in 2021 die zich richten op een intensieve start waarbij we aan de slag gaan met het goed vorm geven van een diagnose bij binnenkomst van een inwoner, inwoners in doelgroep C die al voor langere tijd een bijstandsuitkering ontvangen en als laatste beschut werk versus arbeidsmatige dagbesteding en hoe we de inwoner centraal kunnen stellen en niet de indicatiestelling. De dingen die werken voor onze doelgroep kunnen we verder bestendigen in de ketensamenwerking voor 2021 en 2022. De samenwerking op het gebied van de leerwerktrajecten is in 2022 niet meer gebaseerd op het halen van aantallen maar op kwalitatieve ondersteuning bieden aan de mensen die ondersteuning nodig hebben om de ontwikkeling naar de arbeidsmarkt te maken. In deze kaderbrief worden nog wel aantallen genoemd omdat de begrotingsramingen gebaseerd moeten zijn op aantallen. De opgenomen aantallen zijn kortgesloten met de WVS en de ISD Brabantse Wal. De volgende zaken zullen zowel in onze begroting als die van de WVS worden verwerkt.

Leerwerktrajecten

Hoewel de kwaliteit en de ontwikkeling van onze inwoners leidend is hebben we met de ISD Brabantse Wal en WVS afgesproken om voor de begroting een aantal van 233 leerwerktrajecten jaarlijks te hanteren. Voor het Werkplein zijn dat er voor 2022 155 en voor de ISD 78 die bij de WVS ingezet worden. Nogmaals, dit is puur een rekenkundig aantal om de raming van kosten te kunnen bepalen.

Beschut werk

Vanaf 1 januari 2017 hebben gemeenten de mogelijkheid om een bepaald aantal plaatsen beschut werken te realiseren zoals hen is opgelegd in de zogenaamde 'taakstelling' vanuit het Rijk. Hierbij is één plaatsing gelijk aan een arbeidsovereenkomst van 31 uur. Indien een kandidaat voor minder uur geplaatst wordt kan deze arbeidsplaats verder opgevuld worden. Door het Rijk is deze 'taakstelling' vertaald in aantallen voor 2021. Tot en met 2022 zijn 141 plekken gereserveerd waarvoor een bedrag ad € 1.012.550 aan begeleidingsvergoeding in de begroting wordt opgenomen. De aantallen voor de jaren 2021-2024 zijn berekend op basis van de stijging die voor 2020 heeft plaatsgevonden en betreft dus een aanname.

Beschut werk	Etten-Leur	Halderberge	Moerdijk	Roosendaal	Rucphen	Zundert	Totaal	Begroting
Beschikbare plekken:								
2021	17	15	13	52	19	6	122	873.950
2022	19	17	15	62	21	7	141	1.012.550
2023	21	19	17	72	24	8	161	1.162.700
2024	23	21	19	82	27	9	181	1.316.700
2023	25	23	21	92	30	10	201	1.470.891

4.5 Doelgroep indicatie banenafsprak

Het Werkplein onderzoekt samen met gemeenten de mogelijkheden en scenario's voor de dienstverlening aan de doelgroep met een blijvende arbeidsbeperking. Het advies hierin is dat inwoners zelf de regie houden om zich te melden bij het Werkplein voor ondersteuning en dat wanneer inwoners aan de slag zijn in een betaalde garantiebaan we dan intensieve nazorg bieden aan de werknemer en de werkgever. Hiermee zetten we in op duurzame plaatsingen. Dit betekent een toename van de structurele loonkostensubsidie en de inzet aan klantmanagers en instrumenten. In de rijksvergoeding Buig is rekening gehouden met een jaarlijkse toename van de loonkostensubsidie. In het Participatiebudget is ook rekening gehouden met de toename van begeleidingskosten, jobcoaching en structurele loonkostenmeting.

Afhankelijk van de bestuurlijke keuze voor de intensiteit van de dienstverlening aan deze doelgroep kan bepaald worden hoeveel structurele loonkostensubsidie, loonwaardemetingen en jobcoaching er ingezet wordt. Hoe meer plaatsingen van inwoners in een garantiebaan (zowel met als zonder uitkering), hoe hoger de kosten op het Buig budget zullen oplopen. Daarnaast heeft de plaatsing van mensen zonder een uitkering geen invloed op de hoogte het uitkeringenbestand van het Werkplein. In de begroting voor 2022 zullen we de gevolgen van de bestuurlijke keuze inzichtelijk maken.

4.6 Wet Inburgering

Op 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet Inburgering in werking. Dit betekent dat gemeenten verantwoordelijk worden voor de inburgering. De uitvoering van deze wet wordt bij het Werkplein belegd. Op dit moment pakken we de opzet en uitwerking van deze wet projectmatig op onder leiding van een externe projectleider. Drie werkgroepen, namelijk Beleid, Inkoop en Organisatie die vertegenwoordigd zijn door gemeenten en Werkplein bepalen wat er nodig is om de uitvoering tot een succes te maken voor onze toekomstige inwoners. Daarbij staat een zo hoog mogelijk taalniveau behalen en zo snel mogelijk participeren, het liefst via betaald werk, voorop.